BULETYN

236
26.11.1994 r.

Solidarność

NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" ZIEMIA RADOMSKA

Komunikat z posiedzenia Zarządu Regionu

Zarząd Regionu, w 16-osobowym składzie, obradował listopada w Polmetalu.

1.Przyjęto uchwałę o refundacji zakupów mości dla strajkującej załogi Tefy. - 12 mlionów ych z Funduszu Strajkowego przelano na konto Komisji ładowej „S".

2.Zdecydowano, że członek Zarządu - Adam cheński, przewodniczący Komisji Zakładowej „S" w y. Przedsiębiorstwie Przemysłu Mięsnego, tracący cę w związku z upadłością zakładu, od 1 grudnia do marca zatrudniony zostanie w Zarządzie Regionu.

3.Specjalny zespół, zajmujący się znalezieniem wej siedziby Zarządu Regionu, zapoznał z warunkami wej oferty zakupu. W związku z dość poważnymi sztami przedsięwzięcia, członkowie Zarządu cydowali o zwróceniu się z apelem do członków idarności naszego Regionu o dodatkową składkę w skości 20 tysięcy złotych.

4.Rozpatrywano pismo Komisji Zakładowej „S" chmatransu do KK, skarżące Zarząd Regionu o przyjęcie ronniczej" postawy wobec strajku w „Tefie". Andrzej lina zarzucił Komisji Techmatransu błędy w procedurze ładania protestu (m.in.wcześniejsze przekazanie pisma KK, niż powiadomienie Zarządu Regionu) oraz podjęcie próby pomocy merytorycznej dla złagodzenia nfliktów pomiędzy Solidarnością Tefy i dyrekcją chmatransu. Przewodniczący wyjaśnił jednocześnie, że ładze regionalne nie mogły pełnić roli mediatora w nflikcie, którego stroną była zakładowa struktura wiązku.

Prośba Andrzeja Beliny, o udział w najbliższym braniu Komisji Zakładowej „Techmatransu" członków arządu Regionu i przedstawicieli „S" Tefy, została zez przewodniczącego „S" Techmatransu E.Walickiego yjęta. Celem spotkania ma być ostateczne zażegnanie istniałego konfliktu.

5.Na regionalnego koordynatora pikiet: w Warszawie zed Urzędem Rady Ministrów i Ministerstwem rawiedliwości oraz w Regionie 16 grudnia br. (uchwała nr 13 Krajowego Zjazdu Delegatów w Mielcu) - powołano Adama Bocheńskiego.

6.Andrzej Barul, członek ZR, jednocześnie były przewodniczący Komisji Zakładowej „S" w „Gerlachu" postawił wniosek o wyjaśnienie, w oparciu o prawo związkowe, statusu obecnie działającej Komisji „S". Zarząd uznał, że rozwiązaniem najmniej konfliktującym sytuację w „Gerlachu" będzie przeprowadzenie, w jak najszybszym czasie, wyborów na nową kadencję. Wybory w Gerlachu przeprowadzić ma komisja wyborcza złożona z członków byłej i obecnej Komisji Zakładowej. Ustalono również skład 3-osobowy zespołu, rekrutującego się z członków Regionalnej Komisji Wyborczej, który będzie nadzorował przeprowadzane wybory.

Anna Rajchert

Zebranie z przewodniczącymi

Zmiany w uchwale finansowej, ordynacji wyborczej, zasady przeprowadzania wyborów na nową kadencję, pikieta 16 grudnia - to najważniejsze zagadnienia jakie poruszali członkowie Zarządu Regionu na spotkaniu z przedstawicielami komisji zakładowych naszego regionu, 24 listopada w Polmetalu.

Zmiany w uchwale finansowej, przyjęte na Zjeździe w Mielcu, przedstawił skarbnik ZR - Kazimierz Staszewski. Według tej uchwały, od 1 stycznia 1995r. komisje zakładowe zobowiązane są do przekazywania do Zarządu Regionu 40 procent składek. Skarbnik przypomniał, że z owych 40 procent, 25 pozostaje w gestii Zarządu Regionu (jak dotychczas), 10 procent otrzymuje KK (z tego 2 procent przypada na branże), dodatkowe 5 procent jest przeznaczane, tylko i wyłącznie, na fundusz strajkowy, przy czym 2,5 procent stanowi regionalny fundusz strajkowy, a następne 2,5 krajowy. Kazimierz Staszewski zapowiedział, że osobne konto funduszu strajkowego funkcjonować będzie od połowy grudnia. Skarbnik wskazał na dwie inne uchwały mieleckiego Zjazdu, regulujące sprawy finansowe Związku. Jedna z nich określa zasady rozliczania składek pomiędzy zarządami regionów i KK, druga zasady tworzenia i dysponowania funduszem strajkowym.

Skarbnik zasygnalizował, że po

dwumiesięcznej poprawie, znów pojawił się problem nieterminowego przekazywania składek do Zarządu Regionu. Dość długą listę „dłużników" odczytał Andrzej Belina.

Sekretarz ZR, jednocześnie przewodniczący Regionalnej Komisji Wyborczej - Zbigniew Cebula wskazał na zasadnicze zmiany w ordynacji wyborczej, a także dał praktyczne rady, jak usprawnić przeprowadzane wybory. Wybory na nową kadencję muszą być przeprowadzone według nowej ordynacji wyborczej, jednolitej dla całego Związku. Wszystkie komisje zakładowe taką ordynację otrzymały.

Komisje Zakładowe, na których spoczywa obowiązek przeprowadzenia wyborów, winny zatem: uzyskać zgodę Regionalnej Komisji Wyborczej, jeśli chcą przeprowadzić „wybory z urną", przygotować aktualną listę członków, powiadomić członków o zebraniu sprawozdawczo-wyborczym (ogłoszenia) na 14 dni przed zebraniem - jeśli wybory dotyczą struktur zakładowych, na 21 jeśli dotyczą kilku zakładów. Obowiązuje pierwszeństwo wyboru przewodniczącego komisji zakładowej przed wyborem jej członków. Nie można również dokonać wyboru komisji rewizyjnej, jeśli uprzegdnio nie zostaną wybrani członkowie (co najmniej 50%) komisji zakładowej. W przypadku kandydowania tej samej liczby kandydatów co ilość wolnych mandatow i nieuzyskania przez nich wymagającej większości głosów, otwiera sie nową listę kandydatów.

Prawo do wyboru delegata mają tylko komisje liczące 50 lub więcej członków, według obowiązującego klucza. Te o mniejszej liczbie wybierają elektorów, zachowując stosunek: jeden elektor na pięciu członków. Elektorzy z kilku komisji zakładowych (łączna liczba członków zrzeszonych przy tych komisjach musi wynosić 50 lub więcej) dokonują wyboru wspólnego delegata na Walne Zebranie. Do 31 grudnia komisje zakładowe mogą dobrowolnie łączyć się w okręgi wyborcze. Po tym terminie, łączenia komisji w okręgi wyborcze dokonywać będzie RKW.

Dzień 8 luty jest nie przekraczalnym terminiem rejestrowania w RKW protokołów wyborczych.

Mieczysław Barszczewski zaapelował, by zakładowe komisje emerytów i rencistów zgłaszały akces do Regionalnej Sekcji Emerytów i Rencistów, której siedziba znajduje się przy Zarządzie Regionu. Sekcja chciałaby zachować prawo do reprezentowania Regionu na szczeblu krajowym.

Wstępnych informacji o planowanej na 16 grudnia pikiecie udzielił koordynator regionalny akcji Adam Bocheński.

Prawie jednogłośnie przyjęto decyzję o jednorazowej skladce w wysokości 20 tysięcy od jednego czlonka związku, tytułem częściowego pokrycia kosztów zakupu nowej siedziby Zarządu Regionu.

Anna Rajchert

*KRÓTKO * KRÓTKO*

* W sobotę, 19 listopada w uroczystości otwarc biura poselskiego w Radomiu - posła Cezarego Miżejewskiego (PPS) uczestniczył wiceprzewodniczący Z - Zdzisław Maszkiewicz.

* We wtorek, 22 listopada Komisja Zakładow „S" Radomskiego Przedsiębiorstwa Robót Instalacyjn Inżynieryjnych skierowała pismo do Klubu Radny „Radomskiej Centroprawicy" i Przewodniczącego Ra Miasta o wniesienie do porządku obrad, na najbliższej se Rady, punktu dotyczącego zwrotu poniesionych koszt przy budowie Szkoły Podstawowej nr 42. Radomsk szkoły podstawowe pozostają w gestii wład samorządowych.

* Z REGIONU * Z REGIONU *

RPM do Wojewody o cesj e na kontynuowanie robót dla spólki pracowniczej.

*W piśmie z dnia 16 listopada Komisja Zakładow NSZZ „S" przy Radomskim Przedsiębiorstw Melioracyjnym oraz Zw. Zawodowy Pracowników RP zwrócili dię do Wojewody Radomskiego - Zbigniew Kuźmiuka, by spółka pracowników i inwestor strategicznego - powstała w sierpniu br. - uzyskała ces na kontynuowanie prowadzonych przez przedsiębiorstw robót. Miesiąc temu Radomskie Przedsiębiorstw Melioracyjne ogłosiło upadłość.

Komisja Zakładowa zapewnia, że spółka zagwarantuje pracę pracownikom RPM, kontynuacj prac przez jeden podmiot gospodarczy zabezpiecz odpowiedni nadzór nad nie ukończonymi obiektami.

*W dwudnioym referendum, 22 i 23 listopada pracownicy Zakładu Przemysłu Tytoniowego odpowiada na pytanie: **„Czy w związku ze złą sytuacją ekonomiczn ZPT S.A. należy dokonać wymiany zarządu?"**

Za odwołaniem zarządu opowiedziało się 111 pracowników (85%). W głosowaniu udział wzięło 133 osoby na 1788 uprawnionych, przy czym 138 oso przebywało na urlopach bądz zwolnieniach lekarskich Oddano 23 głosy nieważne. Głosów przeciwnych było 195

Według przewodniczącego Komisji Zakładowej "S" Arnold Tomczyk, pierwsze symptomy konfliktu pojawił się już na początku bieżącego roku. "S" było zdania, przyjęte założenia planu finansowo-gospodarczego na 94 r.niosą ze sobą ryzyko wystąpienia złych wyników ekonomicznych. Solidarność na bieżąco informował załogę o nieprawidłowościach w zarządzaniu firmą na łamach wydawanego przez nią biuletynu związkowego - dodaje Arnold Tomczyk. Stąd wynik głosowania nie jest zaskoczeniem.

Na 25 listopada, związki zawodowe oponowały wspólne spotkanie z Radą Nadzorczą (od eśnia ZPT w Radomiu są jednoosobową spółką skarbu stwa). Liczyły, że uzyskają opinię Rady wobec zarzutów wianych zzarządowi. Jak informuje mnie Arnold czyk, na zebranie nie przybył ani jeden członek Rady. Dwa równoległe wnioski, m.in. zawierajace zarzut o gospodarności w zarządzaniu firmą rozpatruje kurator.

W Dozamecie groźba sporu zbiorowego

*Związki zawodowe NSZZ "Solidarność" i NSZZ cowników przy "Dozachemie" w Pionkach zagroziły w głym tygodniu sporem zbiorowy, o ile zarząd spółki zrealizuje postulatów: wypłaty zaległych oraz bieżących nagrodzeń, wypłacenia funduszu socjalnego za wczasy ystyczne, zaległych nagród jubileuszowych i odpraw erytalnych, zabezpieczenia odzieży ochronnej i osobistej odków czystości

Anna Rajchert

Kalendarium konfliktu w Tefie

4 października br. „Solidarność" zgłosiła do ólników (Techmatrans plus włoski udziałowiec) tum nieufności wobec zarządu Tefy, kierując ocześnie zarzuty, sformułowane w sześciu punktach. ezesowi Tefy - Andrzejowi Głowackiemu zarzucano n. niewłaściwą politykę finansową, która - zdaniem iązkowców - miała wpływ na spadek płac realnych acowników.

Dyrektorowi Techmatransu, na odniesienie się do rzutów dano dwa tygodnie. Odpowiedzi konkretnej było. Dyrektor skarżył się na krótki czas, dany mu podjęcie tak ważnej decyzji. Odbywały się natomiast mowy, które nie kończyły się konsensusem.

20 października zwołano ogólne zebranie załogi, które zaproszono dyrektora Techmatransu. Załoga uwałą powołała grupę negocjacyjną, która miała m.in. adać zasadność zarzutów wobec zarządu Tefy. W uwale wskazano termin rozpoczęcia strajku, w przypadku podjęcia przez Techmatrans stosownych decyzji.

Grupa negocjacyjna nie spełniła swego zadania. e mogła go spełnić - według członków Komisji Załadowej - gdyż nie miała pełnego dostępu do dokumentacji. odnie z zapowiedzią, 3 listopada od godzin rannych oga przystąpiła do 8-godzinnego strajku ostrzegawczego. ormułowano dwa postulaty strajkowe: żądano wołania zarządu Tefy i podwyżki w wyskości 2 milionow złotych dla pracownika.

W godzinach południowych rozpoczęły się negocjacje, jednak bez konkretnych postanowień. Załoga zdecydowała, że strajku nie przerwie.

W dniu następnym negocjacje rozpoczęły się w godzinach rannych. Nieugięte stanowisko prezesa Wólczyńskiego, że nie widzi podstaw do odwołania zarządu, zdecydowały, że rozmowy zostały zerwane.

W czwartym dniu strajku, 7 listopada, przy wspólnym stole spotkali się: Maciej Trzaskowski - dyrektor, Tadeusz Kosior z-ca dyrektora Wwydziału Polityki Regionalnej i Przekształceń Własnościowych - reprezentujący organ założycielski - Urząd Wojewódzki, członkowie Komitetu Strajkowego: Wiesław Deptuszewski, Danuta Urbańczyk, Henryk Tkaczyk Eugeniusz Woźniak i Tadeusz Oder oraz przedstawiciele Zarządu Regionu - Andrzej Belina i Jan Janus. Uzgodniono powołanie sześcioosobowego zespołu eksperckiego: po dwóch przedstawicieli UW, Komitetu Strajkowego i Techmatransu. Zadaniem zespołu było „zbadanie i przeanalizowanie zarzutów stawianych przez strajkujących zarządowi Tefy. Zwrócono się do posła RP Cezarego Miżejewskiego (PPS) o podjęcie roli mediatora. Zespół zobowiązany był zakończyć pracę 15 listopada; na 16-tego zaplanowano kolejne rozmowy. Kolejna komisja, powołana do zbadania zarzutów, nie wypełniła swego zadania. I tym razem z tego samego powodu, co poprzednio.

14 listopada prezes Wólczyński przekazał Komitetowi Strajkowemu pismo, deklarujące wolę odwołania członków zarządu po sporządzeniu rocznego bilansu (marzec, kwiecień) oraz wyrażające zgodę na podwyżki w wysokości 700 tys. zł.

W dniu następnym, tuż przed konferencją prasową zorganizowaną przez Solidarność w siedzibie Zarządu Region, doręczono Komitetowi Strajkowemu pismo, w którym prezes wycofał się z deklaracji, złożonych poprzedniego dnia. Padło ostrzeżenie, że mogą zostać zastosowane „radykalne środki".

Negocjacje rozpoczęły się, zgodnie z ustaleniem, 16 listopada. Trwały dwa dni. Do późnych godzin wieczornych 17 listopada strony prezentowały nieprzejednane stanowiska. Punktem zwrotnym okazała się propozycja mediatora Cezarego Miżejewskiego, urlopowania prezesa zarządu Tefy.

Podpisane około godziny 21-szej porozumienie stało się podstawą do zakończenia strajku.

Uzgodniono, że prezes Tefy - p.Andrzej Głowacki będzie urlopowany na czas pracy niezależnej komisji z zewnątrz - firmy konsultingowej, która rozpatrzy zasadność stawianych mu przez załogę zarzutów, pracownicy otrzymają podwyżkę w wysokości 700 tysięcy złotych brutto.

Anna Rajchert

KOMISJE ZAKŁADOWE PISZĄ

KZ „S" PPMs do Jerzego E.Kępy - Sędziego Komisarza Sądu Rejonowego w Radomiu

W związku z ogłoszeniem upadłości Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Przemysłu Mięsnego w Radomiu, Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność" zgłasza następujące zastrzeżenia, co do powziętych decyzji przez syndyka masy upadłościowej p.Zbigniewa Stępnikowskiego:

1.Sprawa wypowiedzeń umów o pracę - załoga WPPMs została podzielona na gorszą i lepszą, gdyż część załogi otrzymała wypowiedzenia pełne, a pozostali skrócone okresy wypowiedzenia. Nie otrzymaliśmy wyjaśnienia, jakimi kryteriami kierowano się przy wyborze pracowników do skróconego okresu wypowiedzenia i kto o tym bezpośrednio decydował?

- Dziwnym trafem członkowie Komisji Zakładowej naszego związku otrzymali skrócone okresy wypowiedzeń (z wyjątkiem 2 członków pracowników maszynowni chłodniczej). Naszym zdaniem jest to działanie mające na celu pod „płaszczykiem" prawa pozbycia się legalnie działającego związku.

- Zastanawiające jest w tym procesie i to, że wszyscy pracownicy Służby Dozoru otrzymali skrócone okresy wypowiedzeń.

Czyżby Pan Syndyk zamierzał zatrudnić od 1 grudnia jakąś firmę ochroniarską?! Jesteśmy ciekawi czym Pan Syndyk będzie płacił tejże firmie, gdy obecnie nasi pracownicy nie otrzymują należnych wynagrodzeń, i czy ewentualna firma lepiej zabezpieczy nasz majątek?

2.Całkowitemu przypadkowi zawdzięczmy to, iż dowiedzieliśmy się o Zarządzeniu Syndyka Nr 2 z 26.10.1994 toku, dotyczącego likwidacji posiłku regeneracyjnego, który został zagwarantowany w par.21 Zakładowego Porozumienia Płacowego. Uważamy powyższą decyzję za bezprawną, gdyż posiłki regeneracyjne są integralną częścią w/w porozumienia, a więc każda zmiana na niekorzyść pracowników winna być konsultowana ze związkami zawodowym, jako stroną porozumienia. W konsekwencji może być ta część porozumienia wypowiedziana, ale zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 stycznia 1984 roku o zasadach tworzenia zakładowych systemów wynagradzania (Dz.U. nr 69 poz.407 z 10.10.1990r.).

Pomijając stronę formalno-prawną pozostaje strona czysto ludzka. Dla niektórych pracowników posiłek regeneracyjny jest jedynym ciepłym posiłkiem w ciągu dnia.

Następnym przypadkiem łamania obowiązującego prawa jest słowna decyzja Syndyka o likwidacji tzw. „urlopu okolicznościowego - brak surowca", zagwarantowanego w protokóle Dodatkowym Nr.17 z dnia 02.02.1993r., stanowiącego integralną część Porozumienia Płacowego. I o tej decyzji dowiedzieliśmy się z tablicy ogłoszeń.

Pan Stępnikowski postępuje tak, jakby działał w państwie bezprawia. Upadłość przedsiębiorstwa nie upoważnia nikogo do takiego postępowania. Prawo musi obowiązywać wszystkich.

Reasumując wnosimy o podjęcie stosownych kroków mających na celu przywrócenie stanu prawnego, obowiązującego przed decyzjami syndyka, o likwidacji posiłku regeneracyjnego i „urlopu okolicznościowego - brak surowca".

Stanowisko Prezydium KK nr 158/94 - z 15 listopada br. ws. łamania prawa przez Przewodniczącego Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych

Prezydium KK stanowczo protestuje przeciwko rażącemu złamaniu „Regulaminu działania Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych" przez jej Przewodniczącego na posiedzeniu Komisji w dniu 14 listopada 1994r.

Przewodniczący Komisji zgłosił w trakcie realizowania punktu obrad „sprawy różne" wniosek Konfederacji Związków Zawodowych Górnictwa w Polsce o przyjęcie jej w skład organizacji związkowych w Komisji. Wniosek taki - rozszerzenie składu Komisji w świetle „Regulaminu działania Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych" i uchwały Rady Ministrów powołującej tę komisję - może być rozpatrzony pozytywnie tylko na jednomyślny wniosek członków Komisji (par.3 pkt.2 regulaminu).

Mimo sprzeciwu Longina Komołowskiego, wieprzewodniczącego Komisji z ramienia NSZZ „Solidarność", przewodniczący Komisji stwierdził, że sprzeciw NSZZ „S" został przegłosowany i na następne spotkanie Komisji zaprosił przedstawicieli Konfederacji.

Wiceminister Andrzej Bączkowski świadomie złamał Regulamin, traktując rozszerzenie składu Komisji jako sprawę proceduralną, podlegającą głosowaniu.

Prezydium KK zwraca uwagę, że „Regulamin działania Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych został przyjęty w drodze consensusu i tylko w tym trybie mogą być przyjmowani nowi członkowie Komisji. Strona rządowa z powodów sobie tylko znanych probuje zakłócić pracę Komisji, łamiąc Regulamin i łamiąc zasadę consensusu.

Zdaniem Prezydium KK ma to związek z brakiem umocowania ustawowego Komisji Trójstronnej, co przedłuża stan tymczasowości i ułatwia stronie rządowej manipulowanie prawem.

W związku z faktem złamania regulaminu - prezydium KK wnosi o anulowanie rozszerzenia składu Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych.

Budżet do komisji

Solidarność na sejmowych galeriach

W piątek, 18 listopada odbywała się debata nad projektem budżetu na 1995r. Projekt ustawy budżetowej odesłano do komisji.

W godzinach od 9-tej do 18-tej, na galerii przeznaczonej dla publiczności przebywały przedstawicielstwa Solidarności z ochrony zdrowia i oświaty, około 50 osób. Wbrew wcześniejszym zapowiedziom, reprezentacje nie pojawiły się w strojach czarno-białych. Przypominamy, że był to protest wobec planowanych w budżecie niskich środków finansowych na kulturę, oświatę i służbę zdrowia.

Nasz region reprezentowali - i tu prostujemy jednocześnie informację z poprzedniego numeru Biuletynu - przewodnicząca Regionalnego Sekretariatu Ochrony Zdrowia - Jadwiga Matracka, sekretarz - Jadwiga Poźniak i p/o przewodniczącego KZ „S" przy Zarządzie Regionu - Jerzy Krzemiński.

Prawdopodobnie ustawa „O kształtowaniu środków na wynagrodzenia w sferze budżetowej" ma wejść pod obrady Sejmu w dniu 30 listopada. Solidarność zapowiada kolejną akcję „milczącego protestu" w Sejmie.

Przypominamy, że 17 listopada doszło do spotkania Lechem Krzaklewskiego z Prezydentem Lechem Wałęsą. - Ustalono współpracę przy przygotowaniu inicjatywy legislacyjnej dotyczącej Powszechnych Ubezpieczeń Społecznych, jednocześnie Prezydent oświadczył, że nie podpisze ustawy o wynagrodzeniach w obecnym kształcie, gdyż tylko nie gwarantuje wzrostu płac realnych pracownikom sfery budżetowej, ale prowadzi do dalszego zubożenia. Prezydent zapewnił się, że muszą być zagwarantowane mechanizmy zapewniające stały udział sfer oświaty, kultury, służby zdrowia w produkcie krajowym brutto, gwarantujący stały wzrost nakładów na te dziedziny" - głosi oficjalny komunikat Przewodniczącej Krajowego Sekretariatu Ochrony Zdrowia - Zofii Kamińskiej.

A.R.

Przypominamy!

Szkolenie: NEGOCJACJE UKŁADÓW ZBIOROWYCH

Sekcja Szkoleń ZR przygotowuje szkolenie „Negocjowanie układów zbiorowych". Będzie to szkolenie wyjazdowe, w Siczkach. Koszt uczestnictwa jednej osoby wynosi 1 tys. złotych. Chętni winni zapisywać się w dziale Sekretarzowości Zarządu Regionu. termin szkolenia zostanie podany później.

Do 30 czerwca 1995r. stracą ważność wszystkie negocjonowane dotychczas układy pracy. Od 1 stycznia 1995r. - na mocy ustawy „o zmianie ustawy - Kodeks pracy i o zmianie niektórych ustaw" (Dz.U.nr 113 z 26.X.94r.) - 1 stycznia 1995r. zakładowe organizacje związkowe będą negocjować nowe układy zbiorowe pracy. Regulować one będą najważniejsze dla pracowników sprawy. Stąd bardzo ważna jest znajomość obowiązujących w tym zakresie przepisów, a także sztuki negocjowania.

Na jakość tych układów rzutować będzie „jakość" działaczy związkowych. Mają oni możliwość przygotowania się do negocjacji poprzez udział w szkoleniu.

DROGIEJ KOLEŻANCE

BOŻENIE TYKA

oraz Jej dzieciom i rodzinie z powodu nagłej śmierci MEŻA ANDRZEJA wyrazy głębokiego żalu i współczucia składają

Komisja Zakładowa „S" ZPC w Skrzyńsku członkowie NSZZ „S" w Przysusze

Zarząd Regionu „S" Ziemia Radomska

Piszemy historię naszego sztandaru...

11 listopada 1994r. - Obchody 76 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Przed radomską katedrą zebrały się poczty sztandarowe Armii Krajowej, harcerstwa, cechów rzemieślniczych, radomskich szkół, Solidarności: KZ „S: Łucznika i Radoskóru - i nasz Regionalny Sztandar NSZZ „Solidarność" Ziemia Radomska. Uczestniczyły kampanie honorowe Wojska Polskiego i Policji wraz z pocztami sztandarowymi. Dowódca Garnizonu Radomskiego odebrał raport, a duchowny hierarcha powitał sztandary. Mszy św. przewodniczył i homilię wygłosił ks. prałat Marian Cukrowski.

Msza św. sprawowana była w intencjach Ojczyzny, Kościoła, Ojca św. Jana Pawła II, za poległych na wszystkich frontach w obronie Ojczyzny, pomordowanych przez okupantów i zdrajców.

Przewodnia myśl homilii, to niepodległość Ojczyzny, ofiary w obronie jej złożone - również ofiary życia.

Główną nawę Kościoła wypełniły kampanie honorowe i poczty sztandarowe; na czele delegacje i przedstawiciele władz.

- Święto radosne dla Polaków, choć obchodzone w smutnej i szarej scenerii. Wywalczona z trudem wolność i niepodległość przeradza się teraz w anarchię. Ciężkie warunki bytowania, przytłoczenie bezrobociem sprzyjają rozwojowi różnego rodzaju patologiom. Rażącym kontrastem jest bogactwo i przepych życia wąskich grup społeczeństwa, przeważnie tych, co do tego bogactwa doszli w wyniku politycznych zmian, kosztem pokrzywdzonych szerokich mas społeczeństwa. -

Po Mszy św. - uroczystość przed płytą pamiątkową Naczelnika Państwa - Tadeusza Kościuszki, w parku jego imienia. Okolicznościowe przemówienie Wojewody Radomskiego i składanie kwiatów.

Już jako nieoficjalna część programu, przemarsz nielicznej grupy na Plac 800-lecia, w miejsce gdzie przed laty stał Pomnik Legionisty, zniszczony przez hitlerowców. Potem komuniści zatarli po nim ślady, teraz miejsce to wyznacza polny głaz i skromna, oparta o niego tablica, mówiąca o historii Pomnika.

- Przemawia Przewodniczący Rady Miejskiej Jan Rejczak, kreśląc historię Pomnika Legionisty i wizję jego odbudowy. Kreśli wspomnienie o tamtych trudnych latach i snuje refleksje o dzisiejszych, też nie łatwych. Wzywa do konsolidacji sił prawicowych i wspólnego działania, by wspólnie przeciwstawić się tym, co działają na szkodę Polski. Wspiera Go w tym Przewodniczący Komitetu Obywatelskiego Ziemia Radomska - Zbigniew Cichoń, ubolewając nad niską frekwencją w uroczystościach. -

Złożenie kwiatów, odśpiewanie hymnu narodowego i oddanie salutu przez Sztandary Armii Krajowej i Solidarności - kończą uroczystości.

Piotr Kozakiewicz
Chorąży Regionalnego Pocztu Sztandarowego NSZZ „Solidarność"

Postępowanie Powypadkowe a Roszczenia Pracownicze

Sąd Najwyższy w uchwale z 11 maja 1994 odpowiadając na pytanie jednego z wojewódzkich sądów pracy i ubezpieczeń społecznych wyjaśnił, że pracownik, który nie dochodzi roszczeń odszkodowawczych bądź rentowych wynikających z ustawy z 12 czerwca 1975 o świadczeniach z tytułu wypadków i chorób zawodowych, ale ma interes prawny w ustaleniu, że określone zdarzenie było wypadkiem przy pracy lub nastąpiło w okolicznościach nie pozbawiających go roszczeń z tej ustawy, a ustalenia te decydują o jego prawach i związanych z nimi ewentualnie w przyszłości roszczeniach, może wystąpić do rejonowego sądu pracy z powództwem o ustalenie i sprostowanie protokołu powypadkowego na podstawie art. 189 Kpc.

W myśl tego przepisu powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, jeżeli ma w tym interes prawny (Uchwała ma w SN sygn akt II P.Z.P. 1/94 a jej sentencja została opublikowana w Rzeczypospolitej nr 124 z 30 maja 1994.

ISTOTNE STWIERDZENIA

Rada Ministrów rozporządzeniem z 21 kwietnia 1992 w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy (Dz.U.nr 37 poz 160) zwanym dalej rozporządzeniem, uregulowała jednolicie zasady postępowania powypadkowego w prywatnych i państwowych bądz spółdzielczych zakładach pracy. I tak, pracownik, który uległ wypadkowi - powinien o ile stan zdrowia mu na to pozwala - niezwłocznie zawiadomić przełożonego. Obowiązek taki spoczywa też na współpracownikach, którzy zauważyli wypadek. Rozporządzenie zaleca niezwłoczne zawiadomienie.

Użyte w rozporządzeniu określenie „niezwłocznie" ma na celu jak najszybsze wyjaśnienie zdarzenia. Niezachowanie niezwłoczności nie rzutuje jednak na prawa pracownika. Roszczenia materialne z tytułu wypadków przy pracy lub chorób zawodowych, jako roszczenia ze stosunku pracy, ulegają stosownie do art. 291 par.1 Kp. przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

Data wymagalności roszczenia o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej była przedmiotem uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 17 października 1984 (III PZP 29/84, OSNCP z 1985 Nr 2-3 poz.21), której nadano moc zasady prawnej. Zgodnie z nią bieg przedawnienia z art 291.par.1Kp. dla roszczenia o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej art 9-11 ustawy wypadkowej rozpoczyna się od dnia, w którym pracownik dowiedział się o doznanym stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu lub zwiększeniu się uznanego poprzednio uszczerbku o najmniej o 10%.

Termin przedawnienia roszczeń z tytułu uszczerbku na zdrowiu na wskutek wypadku lub choroby zawodowej dotyczy roszczeń o charakterze materialnym (art. 11 par. 1 Kodeksu Cywilnego stanowi, że przedawnieniu ulegają roszczenia materialne). Wniosek o sporządzenie protokołu powypadkowego nie jest roszczeniem materialnym i dlatego nie można odmówić sporządzenia takiego protokołu powołując się na przedawnienie.

Pracodawca nie ma podstaw prawnych, aby odmówić sporządzenia protokołu powypadkowego tylko dlatego, że wniosek zgłoszono zbyt późno. Pracownik lub uprawnieni członkowie jego rodziny mogą mieć interes tylko w uzyskaniu protokołu powypadkowego, który może stać się podstawą przyznania renty inwalidzkiej lub rodzinnej w oparciu o przepisy ustawy wypadkowej. Prawo do tych świadczeń nie ulega przedawnieniu. Limitowany jest jedynie czas rozpoczęcia wypłaty samego świadczenia przez organ rentowy (od dnia powstania prawa, nie dłużej jednak niż 3 miesiące wstecz od dnia zgłoszenia wniosku art 99 ust. z 14 grudnia 1982 o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin Dz. U.Nr 40 poz 267 ze zm. w zw z art.25 i 29 ustawy wypadkowej).

ZASADY WYPŁACANIA ODSZKODOWAŃ

Zasady wypłacania jednorazowych odszkodowań z tytułu uszczerbku na zdrowiu spowodowanego wypadkiem przy pracy czy chorobą zawodową reguluje rozporządzenie Ministra Pracy, Płacy i Spraw Socjalnych z 17 października 1975 w sprawie zasad i trybu orzekania o uszczerbku na zdrowiu oraz wypłacenia świadczeń z tytułu wypadków przy pracy, w drodze do pracy i z pracy oraz z tytułu chorób zawodowych Dz.U.Nr.36 poz 199

Rozporządzenie w par.1 stanowi, że to pracownik występuje z wnioskiem do zakładu pracy o należne mu z tytułu wypadku świadczenia.

W myśl par.17 rozporządzenia jednorazowe odszkodowanie wypłaca uprawnionym osobom zakład nie później niż w ciągu 14 dni od ustalenia, że śmierć pracownika była następstwem wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, bądź zgodnie z par. 16 nie później niż w ciągu 14 dni od otrzymania prawomocnego orzeczenia ustalającego stopień uszczerbku na zdrowiu.

Par. 25 tegoż rozporządzenia przewiduje, że osobie uprawnionej do otrzymania jednorazowego odszkodowania przysługują odsetki za czas opóźnienia, jeśli zakład pracy nie dokonuje wypłaty w przytoczonych terminach. W sytuacjach, gdy zespół powypadkowy nie uznał zdarzenia za wypadek pracy albo ustalił, że wyłączną przyczyną wypadku pracy było zachowanie pracownika pozbawiające go prawa do odszkodowania, albo gdy komisja lekarska orzekła brak uszczerbku na zdrowiu, o prawie do jednorazowego odszkodowania orzeka sąd.

Wówczas zakład pracy do czasu prawomocnego orzeczenia sądu nie ma obowiązku wypłacenia jednorazowego odszkodowania. Zagadnienie, od kiedy tego rodzaju sprawach liczy się termin 14 dni do wypłacenia świadczenia, było przedmiotem uchwały Sądu Najwyższego z 11 października 1991 II PZP 1/91 o następującej treści: w sytuacji gdy ustalono, że śmierć pracownika była następstwem wypadku przy pracy, dopiero wyroku sądu odsetki od roszczenia o jednorazowe odszkodowanie przysługują z upływem 14 dni od daty tego wyroku.

Analogicznie traktowane są sytuacje, gdy wyrokiem sądu ustalony zostaje stały, długotrwały uszczerbek na zdrowiu pracownika.

W sprawie II PR 36/90 Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu staje się wymagalne z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia lekarskiego określającego ten uszczerbek. Płatnikiem jednorazowego odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu lub śmierci wskutek wypadku przy pracy, który nastąpił w prywatnym zakładzie pracy jest ZUS.

ZUS jest też zobowiązany do wypłacenia wszytkim pracownikom lub członkom ich rodzin rent inwalidzkich lub rodzinnych w związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową. ZUS mimo, że ponosi koszty następstw wypadków, czy chorób zawodowych jest związany treścią protokołu powypadkowego sporządzonego i zatwierdzonego przez zakład pracy. Oczywiście wiąże go treść prawomocnego wyroku sądowego zmieniającego ustalenia takiego protokołu.

W myśl omawianego aktualnie obowiązującego rozporządzenia ZUS nie ma we własnym zakresie jakiejkolwiek możliwości domagania się sprostowania uzupełnienia czy też zmiany treści protokołu.

Nastąpiła tu zasadnicza zmiana w stosunku do poprzedniego rozporzadzenia Rady Ministrów z 5 czerwca 1974 w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy (straciło ono moc z chwilą wejścia w życie rozporządzenia z 21 kwietnia 1992, które przewidywało badania przez komisję lekarską ustaleń protokołu i zwrócenia go zakładowi pracy. Brak akceptacji protokołu ZUS może obecnie wyrazić jedynie wydając decyzję odmawiającą prawa do świadczeń. Nie jest on bowiem związany treścią protokołu. Każda taka decyzja podlega zaskarżeniu do sądu wojewódzkiego - sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. Sąd rozpoznając odwołanie będzie musiał ocenić treść protokołu powypadkowego lub poczynić odpowiednie ustalenia we własnym zakresie

PRACA ZA GRANICĄ

W świetle art 42-46 ustawy z 16 października 1991 o zatrudnieniu i bezrobociu (DZ. U. 106. poz 457 wszelka legalna praca za granicą jest zrównana z zatrudnieniem na obszarze Polski - również w zakresie świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Warunkiem jest opłacanie składek ubezpieczeniowych oraz składek na Fundusz Pracy za pośrednictwem instytucji kierujacej do pracy w przypadku o zatrudnieniu jakim mowa w art. 42 pkt 2 lub indywidualnie w przypadku zatrudnienia określonego w art. 42 pkt 3 wspomnianej ustawy (Wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia z dnia 21 grudnia 1993 sygn akt III Aur 655/93 opublikowany w Wokandzie nr 4 z 1994 str 50-51.

mgr. Jacek Olesiński G.I.P

Co można wyczytać w sprawozdaniach finansowych?

Podstawowym źrodłem informacji o przedsiębiorstwie są sprawozdania finansowe z jego działalności oraz bilans. Dane w nich zawarte wychodzą poza firmę i są dostarczane do urzędów statystycznych, skarbowych, banków czy też organów założycielskich. Dysponują nimi zarządy przedsiębiorstw, są analizowane przez organy samorządowe czy też rady nadzorcze i komisje rewizyjne spółek.

Sprawozdania finansowe (F-01) sporządzane są co miesiąc, a dane ujmowane są w nich narastająco od początku roku do końca miesiąca, za który sporządzane jest sprawozdanie. Informacje w nim zawarte są podzielone na pięć działów. Pierwsza grupa - to przychody i wynik finansowy. Zajmuje ona całą stronę i stanowi najważniejsze dane o firmie, ponieważ podstawowym miernikiem efektywności gospodarowania jest zysk, a właśnie dział I informuje nas, czy przedsiębiorstwo osiąga zysk, czy też przynosi straty. Wszystkie pozostałe informacje stanowią uzupełnienie i wyjaśnienie tej głównej. Z pierwszej grupy dowiadujemy się również, ile naszych produktów sprzedaliśmy, ile to kosztowało, a zatem - jaki był wynik finansowy za dany okres. W uproszczeniu wynik finansowy przedsiębiorstwa obliczany jest w następujący sposób: przychody ogółem - koszty uzyskania + zyski nadzwyczajne - straty nadzwyczajne = wynik finansowy brutto (zysk, strata).

Jeśli wynik finansowy brutto jest dodatni, znaczy to, iż przedsiębiorstwo ze swojej działalności

osiąga zysk, natomiast, jeśli jest ujemny - wówczas pracuje ze stratą. Zysk brutto czy też strata brutto nie odzwierciedlają rzeczywistego stanu finansów. Musimy pamiętać, że zysk jest opodatkowany i płacimy z niego podatek dochodowy, „popiwek", dywidendę. Jeśli podatek dochodowy płacimy wyłącznie w sytuacji osiągania zysku brutto przez firmę, to pozostałe - nawet wówczas gdy przedsiębiorstwo pracuje ze stratą. Dlatego analizując sprawozdanie należy zwracać uwagę na wielkości netto.

Dział II sprawozdania F-01 zawiera informacje na temat majątku obrotowego, którego firma jest właścicielem, czyli wielkości zapasów, należności i roszczeń oraz środków pieniężnych. Natomiast wszystko, co przedsiębiorstwo jest dłużne wobec banku, dostawców i budżetu, zawiera dział III. Ważne jest, aby majątek obrotowy firmy nie był niższy od jego zobowiązań.

Dział IV zawiera informacje na temat ponoszonych kosztów oraz realizowania inwestycji. Dzia V, ostatni, to informacje na temat VAT i podatku akcyzowego, które nie stanowią kosztów przedsiębiorstwa, ich rozliczenie odbywa się poprzez wpłatę do urzędu skarbowego nadwyżki podatku należnego nad naliczonym. W sytuacji, kiedy podatek naliczony jest wyższy od należnego - przedsiębiorstwo otrzymuje zwrot podatku VAT.

Analizując sytuację przedsiębiorstwa, należy zwrócić uwagę na wszystkie dostępne sprawozdania F-01, nie można koncentrować się jedynie na pojedyńczym, ponieważ nie daje ono prawdziwego obrazu sytuacji ekonomicznej, uniemożliwia określenie tendencji i ustalenie przyczyn powstałych zjawisk.

BKN - Regionu Świętokrzyskiego (za Tygodnikiem „Solidarność Świętokrzyska" nr 50)

UKŁAD ZBIOROWY PRACY DLA NAUCZYCIELI

Dobry czy zły?

Po wielu utarczkach „Solidarności" w sprawie zmiany „Działu XI, Układy zbiorowe pracy, art.238-241" - Pan Prezydent podpisał zmiany w tym dziale.

Zmianę ogłoszono 26.10.br., a zmiany dot. nauczycieli (art.13 i 19) wchodzą w życie z dniem 1.01.1995r. Pozostały zmiany weszły już w życie po upływie 30 dni.

Nie oceniamy całości dokonanych zmian, przedstawiamy te, które dotyczą naszego związku zawodowego, a są zawarte w Dz.U. z 1994r., nr.113, poz.547.

1.Zgodnie z art.239 par.3 układu nie zawiera się dla: mianowanych pracowników urzędów państwowych, mianowanych pracowników samorządowych, sędziów i prokuratorów.

2.W stosunku do poprzednich przepisów pojawiają się ograniczenia w art.240 par.3

Układ nie może określać;

*1.*zasad szczególnej ochrony pracowników przed rozwiązaniem stosunku pracy,

*2.*uprawnień przysługujących w razie nieuzasadnionego lub niezgodnego z prawem wypowiedzenia lub rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia, z wyjątkiem przysługującego z tego tytułu wynagrodzenia lub odszkodowania,

*3.*odpowiedzialności porządkowej oraz dyscyplinarnej,

*4.*urlopów macierzyńskich i wychowawczych,

*5.*ochrony wynagrodzenia za pracę.

3.Jako ciekawostka - art. 24126par.2.

Układ zakładowy nie może określać wynagradzania osób zarządzających, w imieniu pracodawcy, zakładem pracy.

4.Z art.3 wynika, że sfera budżetowa będzie miała - jednak - osobną ustawę o kształtowaniu wynagrodzeń. Ostatnio wydawało się, że ten rodzaj ustawy najlepiej zlikwidować.

5.Przez pewien(?) czas będzie wszystko po staremu tj. MEN i minister Miller, a faktycznie minister finansów będą nam ustalali tabelę płac. Obecny art.36 ma brzmienie: Do czasu układu zbiorowego pracy dla nuczycieli wysokość stawek wynagrodzenia zasadniczego, dodatków, wynagrodzenia za zajęcia dodatkowe, zasady zaszeregowania i przynawania dodatków do wynagrodzenia nauczycieli - określa w drodze zarządzenia, Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej.

6. Art.19 zawiera dwa punkty (ust.1 i 2), które obecnie (do czasu zawarcia układu zbiorowego), na mocy art.2 ustawy z 1992r. (Dz.U. Nr 53, poz.252) pozwalają na zastosowanie przepisów dotychczasowych (ostatni z nich w Dz.U. z 1991r. , Nr 104, poz.450). Ust.1 odnosi się do art.36 Karty Nauczyciela. Następuje ciekawe podzielenie art.36, dotychczas mówiącego co w szczególności powinno być określone w układzie (stawki zasadn. i dodatki, zasady zaszeregowania, zasady zatrudniania i wynagradzania w godz. ponadwymiarowych, tygodniowy wymiar zajęć, zasady zmniejszania wymiaru, zatrudnianie bibliotekarzy, itd.) na nowy art 36 cytowany wyżej w punkcie 5 oraz poniższy ust.2, którego zakres regulują dotychczasowe przepisy.

Art.19.1.Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w art.36 ustawy określonej w art.2 ustawy z dnia 5 czerwca 1992r. o zmianie ustawy - Karta nauczyciela (Dz.U. Nr 53, poz.252).

2.Do czasu zawarcia układu zbiorowego pracy dla nauczycieli w trybie przewidzialnym ustawą w zakresie;

1) tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, nauczycieli poszczególnych typów szkół, placówek i innych jednostek organizacyjnych systemu oświaty,

2) zasad zmniejszania wymiaru zajęć nauczycieli ze względu na:

a/stan zdrowia,

b/wykonywania prac zleconych przez organ szkoły,

c/szczególne warunki pracy,

d/inne szczególne przypadki.

3) wymiaru innych zajęć podyktowanych koniecznością realizowania przez nauczycieli procesu dydaktycznego, wychowawczego i opiekuńczego, w trakcie których nauczyciel pozostaje pozostaje w dyspozycji szkoły,

4) w przypadku norm zatrudnienia nauczycieli-bibliotekarzy i pedagogów szkolnych stosują się przepisy, o których mowa w art.2 ustawy z dnia 5 czerwca 1992r. o zmianie ustawy - Karta nauczyciela (Dz.U. Nr 53, poz.252).

Czy chodziło tutaj o to, aby uprzednie, szerokie pole problemów przeznaczonych do objęcia układem zbiorowym podzielić na obecnie określone art.36 i takie, którego nie można zmienić - czyli określone art.2?

Wiesław Popytak - za „Co miesiąc" nr 1 - dodatek regionalny Sekcji Oświaty Dolny Śląsk

BIULETYN INFORMACYJNY NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" ZIEMIA RADOMSKA
26 - 600 Radom
ul. Traugutta 30
tel. 251 - 61, fax 238 - 04
Redakcja: ANNA RAJCHERT
tel. 63 - 43 - 49
Skład: M.W.
Wykonano przy użyciu sprzętu z dotacji Instytutu Wolnych Związków Zawodowych AFL-CIO
egzemplarz bezpłatny